

csörög a Pannon GSM

Kedves olvasóink! Közérdekű problémákat, észrevételeket, tapasztalataikat Lévy Gizellával oszthatták meg. Ezen a héten N. Rác Judit ügyeletes újságíró munkatársunk várja hívásait hétköznap 8 és 10 óra között, vasárnap 14 és 15 óra között a 06-20-9432-663-as rádiótelefon-számon hívhatnak. Elvesztett tárgyaikat kereső, illetve talált tárgyakat visszaadni szándékozó olvasóink ingyenes hirdetésben tehetik közzé mondandójukat. Hirdetésfelvétel: 8 és 18 óra között a 06-80-820-220-as zöld számon, illetve személyesen a Sajtóházban és hirdetőirodáinkban.

Temető. Fél éve elvitték az alsóvárosi temető melletti szemetes konténert. Olvasónk (414-015) a temetőben azóta kialakult áldatlan állapotokért mérgelődik. A kerítésen átdobálják a hulladékot, így a ritkán látogatott sírokat szabályosan belepí a szemet, mindez kegyeleti jogokat sért. – Miért vágják ki a Dugonics temető melletti fákat? – kérdezi M. J.-né, akit megdöbbenett, hogy a sokat emlegetett természetvédelem helyett, egészséges, rugyező növényeket csonkítanak meg, illetve tüntetnek el.

Halak. Örülni tudunk Z. J. olvasónk abbéli észrevételének, miszerint vasárnap a MAHART Hajóállomás környékén egy visszamaradt húsz-harminc négyzetméteres vízterületben több élő halat látott.

Gödör. A 24-es átkötő út a kiskundorozsmai strand mellett már legalább másfél éve balesetveszélyes, tele van mély gödrökkel, esőzskor megtelnek vízzel, ilyenkor nem lehet az úton közlekedni – állítja a környéken lakó F. G.-né.

PANNON GSM
Az olvasónk.

Egyszerre százan járulnak elé

Koronanézőben a Parlamentben

Minden elmúlik egyszer. Elfognak a viták arról, hol lenne a legjobb helye nemzeti ereklyénknek, miután a korona január 1-je óta a Parlamentben van. Vége a találgatásnak, érdemes-e 150-200 millió forintot átköltözésre áldozni: a Szent Korona ugyanis át lett költöztetve. Ott áll a díszcsarnokban. Meg lehet nézni, a millennium évében – a határokon innen is túl – minden magyar számára ingyenes a belépés.

A dolog az elhatározással kezdődött: megnézem – új helyen – a koronát. Bejelentkeztem, kiváram a soromat, körbesétálok, bemegyek az ülésterembe – függetlenül attól, hogy újságíróként már ezeken a helyeken számtalanszor megfordultam. Kíváncsi voltam, milyen is a koronanézés.

Hogy az embert ne érjék meglepetések, telefonálnia kell (számok az interneten: 06 1 441-4904, fax: 441-4801), a koronanézést ugyanis előre regisztrálják. Bevallom, titokban arra számított, köröket kell majd futni, körülményesen lesz megszervezve az egész, hogy nagy feneket kerítsenek köré. Kellemesen csalódom. A telefon elsőre felveszik, közlöm, négyen vagyunk, vasárnap 11 órákor szeretnénk a korona elé járulni. Mondják, hogy vették, regisztráltak, legyünk 11 előtt tíz perccel a 10-es kapunál. Ott kapunk bilétát. Később még egy kísértetlet tesztek, hátha csak véletlenül megy minden ilyen rendben: akkor egy másik számon az automata arra kér, küldjek faxot, visszaszólnak. Ezt a módszert is kipróbálom, működik, öt percen belül visszahívnak, rendben, zöld a lámpa. Mindez csütörtökön történik.

A vasárnap délelőtt nem túl forgalmas a Kossuth téren. Hogy hol a 10-es kapu, már messziről látszik: abban az irányban emberek képeznek tömeget a kordonon kívül. Odaérkezve átlépek a vasláncon, hogy a 10-es kapunál intézkedjek, a többiek beállnak a sorba. Újabb döbbenet, az ügyintézés

mintegy három másodpercet vesz igénybe, a számítógépben benne a nevem, kis csoportom száma, regisztrálva vagyunk, és kapok egy olyan sajtópapírt, amit akár a sarki boltos is ki nyomtatathatna: Országgyűlés Hivatala, Budapest stb., stb., dátum, 4 magyar államp., fizetve: 0,00 forint. Ez a jegyünk.

Mindenki csendben van, az áhítat kiül az arcokra. A vasláncnál álló ór rezzenéstelen arccal néz szembe a tömeggel. Noha mindenki tudja, sorra kerül, mégis némi aggodalom érezhető. Amikor elüti a 11-et az óra, engedni kezdik a kordonon belülr a tömeget. A rend órához egy másik csatlakozik, ő veszi el a papírokat és fejszámol. Egy papíron hol őt, hol tizenhét személy szerepel, ezeket a számokat mind össze tudja adni, miközben figyeli, pontosan annyian, vagyis egyszerre csak százan menjenek be. És aki előre bejelentkezett, valóban befér, kívül csak a véletlenül bízók maradnak. Ők 12-kor kerülhetnek sorra, koronanézés ugyanis óránként van, minden reggel 8-tól 18, szombaton 16 óráig, ám vasárnap csak délután 2-ig.

A bejáratnál még át kell haladnunk egy detektoros kapun, a táskáinkat átvilágítják, és már bent is vagyunk. Az idegenvezetők korrekt, ottjártunkkor magyar és német nyelvv (angol 10-kor és 2-kor). A csoport végimeg a díszlépcsőházon, közben meghallgatja az Országház építésének történetét, elámul a pazar díszítéseken, és észrevétlenül a kupolacsarnokban, a koronánál találja magát. Figyelem a tekinteteket. Azt látom, többen forgatják a fejüket és bámulnak a mennyezetre, mint ahányan a szent ereklyét büvölik, hiszen a koronázási ékszer szinte elvesznek a monumentális kupolacsarnokban.

Még meg lehet nézni a társalgót, az ülésteremhez vezető folyosó egy részletét (e legendás szamozott szivartartókat), valamint a valahai alsóház üléstermét, a mostani „tettek mezejét”. Ha éppen tanácskozik a parlament, a volt felsőházi üléstermet mutatják meg a látogatóknak.

F. K.

Szélesíthető lenne a tiszai élettér

Új védművet vagy zöld sávot?

Az ökológusok a tiszai élettér kiszélesítésén gondolkodnak. (Fotó: Nagy László)

A vízmérnöki szakma szerint nincs szükség a Tisza jelenlegi

védművének újragondolására, mert az ma is korszerűen képes védekezni az áradások ellen. A téma a tiszai rehabilitáció kapcsán vetődött fel az ökológusok körében, akik arra keresik a választ: hogyan lehetne kiszélesíteni a Tisza menti természetes élettér.

Az elmúlt hetekben a Tisza megújulása kapcsán több ökológus és élővilággal foglalkozó szakember felvetette, hogy a folyó hullámtérének kiszélesítése elősegítené a Tisza menti élet gazdagságát. Az országgyűlés környezeti bizottságában volt, aki úgy vélte, a Tisza közel 150 éves védműrendszere helyett hosszú távra egy szélesebb védművön kellene gondolkodni, amely jobban megfelel az árvízi védekezésnek, s egyúttal nagyobb teret hagy a ma túlságosan leszűkített tiszai élőhelyeknek. E vélemény szerint, a szabályozott folyó nem téríti ki iszapját, medre folyamatosan emelkedik, s így a mai vízvédelem mind egyre a gátak magasztására kényszerül. A vízmérnöki szakma ezzel szemben sok tanulmányokra hivatkozva állítja: a védművek az árvízi védekezés szempontjából ma is korszerűek, az ökológiai programokban tehát nem a töltések megváltoztatásán, hanem az egyes Tisza menti vizes helyek hullámtéri bekapcsolásán kellene gondolkodni.

Rövid út a víznek

A szabályozás előtti Tisza egy-egy magas vízállás idején az Alföld nagyobbik részét elöntötte. A folyó ráérősen kanyargott át a síkságon, így régi medre környékén jelentős területekre önthette ki a vizet és termékeny iszapját. A szabályozás célja az volt, hogy lerövidítse a víz útját: a kiegyenesített folyón az ár hullámok gyorsabban lefutnak. A szabályozással sikerült megoldani a termőterületek és a települések biztonságát, kiépülhetett az úthálózat és hajózhatóbb lett a Tisza. Ugyanakkor a Tisza mentére jellemző, ökológiai rendkívül gazdag vizes élőhelyeknek körülbelül 80 százaléka kiszáradt.

Dr. Keveiné dr. Bárány Ilona tájékológus, tanszékvezető docens (SZTE) nem tartozik a védmű bírálói közt, de úgy véli a Tisza mai hullámtérének bővítése, egyes élőhelyek visszaállítása szükséges lenne a tiszai élővilág fenntartása miatt. A

Tisza teljes hossza a szabályozás előtti 1419 kilométerről 966-ra csökkent, míg jelenlegi magyarországi szakaszának egykori 955 kilométeréből 600 maradt. A szabályozás előtt a Tisza nagy vízhozam idején mintegy 2 millió hektárt öntött el, míg ma a legnagyobb víz is csak 158 ezer hektárt borít be. A

Tisza szabályozásával az élőhelyek mintegy 80 százaléka tűnt el. A Tisza, bár folyásának jelentős része a mai Magyarországon van, vízének nagy részét más országból kapja: vízgyűjtő területe mellékfolyóival együtt 157 186 négyzetkilométer, Magyarországra ebből mindössze 45 ezer négyzetkilométer jut.

Velésre alkalmassá. Az Európai Unió nemcsak ajánlja, de finanszírozza is azokat a programokat, amelyeknek célja, hogy mezőgazdasági lag megművelt területek helyén természeti értékeket állítsanak vissza. A tájékológus szerint hasonlóan fontos lenne az is, hogy biztosítani lehessen a tiszai holtágak vízellátását.

Dr. Rakonczai János természetföldrajz-kutató docens (SZTE) szerint a Tisza hordaléka nem a medret, hanem inkább a folyó hullámtérét tölti fel, így nem indokolt az a félelem, hogy a tiszai védmű folyamatosan magasztásra szorulna. Egy most induló vizsgálat előzetes becslése szerint a szabályozások óta a hullámtér körülbelül 1 métert emelkedett, a meder azonban nem töltődött fel. Ennek oka, hogy a folyó kiegyenesítésekor a víz felgyorsult, és „bevágodott” a mederbe. Mivel a hullámtér egy árvíz levonulásának kisebb részét biztosítja, ez csak különösen magas feltöltődés esetén jelent majd gondot. A földrajzkutató, aki Csongrád megye környezeti programjának elkészítésében is részt vesz, indokoltan tartja a

Az EU is támogatja

A tanárnő szerint e bővítéskor olyan Tisza-menti területek jöhetnek szóba, amelyek főleg réti agyagos talajuk miatt csak költségesen tehető mezőgazdasági mű-

védműrendszer átgondolását, de a megyében főként a töltések állékonyságának javítását, valamint a holtágak és környezetük folyamatos „életben tartását” látja a jelenlegi legfontosabb feladatnak.

Területet a természetnek!

Mérnökszemmel Váserhelyi Pál Tisza-szabályozási terve ma is megállja az összehasonlítást például a Rajnával, amely hollandiai szakaszán teljesen beszűkül töltései közé. Török Imre György, az Atvízvíz főmérnöke állítja, ha a töltéseket több száz méterrel kiszélesítik, az sem csökkentené jelentősen az árvizek szintjét. „Látványos csökkentést akkor lehetne elérni, ha kipucolnánk a hullámtér vegetációját, akkor azonban joggal tiltakoznának a természetvédők. Csökkentést jelentene az is, ha árapasztó csatornákat építenénk, ezek azonban drágák és lakott területek, vezetékek, utak, közművek állnának útjában.” A szakember úgy véli: a Tisza árvízvédelmét a felső, domb- és hegyvidéki szakaszokon kell megoldani.

A vízmérnök és a tájékológus egyetért abban, hogy a különösen belvízveszélyes Tisza-menti földek közül sok helyen a védekezés helyett jobban megérné a természetnek átadni a területet. Török Imre György e tekintetben borúlátó: „Ki lehetne jelölni elárasztható területeket, de ezeket csak akkor lehet feltölteni, amikor árvíz van. Akkor azonban éppen azt követelik az emberek, hogy vezessük el a vizet. Az elmúlt időszakban rengeteg csatornát kellett kotornunk a víz elvezetésére, pedig éppen ezért a vízfért könyörgtünk 15 éven át. A víztelenítés ráadásul pénzbe kerül, amit ha összeszámolunk, rájövünk, hogy a földeket meg kellett volna hagyni vizező rétekeknek.” A vízmérnök szerint nem a töltéseket kell arrább építeni, hanem a hullámtérrel határos területekből kellene egy töltésen kívüli zöld sávot kialakítani a Tisza mentén. Ehhez fel kellene térképezni azokat a mezőgazdasági szempontból kevésbé értékes réteket, vízállásos területeket, amelyekkel a folyosó zöld szélességét növelni lehetne.

A tervet nehezítené, hogy a töltés menti területeken ma is gazdálkodás folyik, és a tulajdonosokat kárpótolni kellene. A megkérdezettek egyetértének abban, hogy a tiszai zöld sávot egy komplex gazdasági program keretében lehet megvalósítani, amelynek célkitűzései egybeesnek az európai uniós ajánlással.

Panek Sándor

Tízéves az Arany János iskola

Jubileumi hét

dán, ugyanebben az időpontban városi balladamonddó versenyre, s 1. és 2. osztályosoknak megrendezett, úgyszintén városi szavalóversenyre kerül sor. Csütörtökön, délután fél 2-től tűzoltóbemutató lesz az iskola udvarán, 3-kor pedig kezdetét veszi a nagyszabású jubileumi ünnepség. Pénteken

– amely tanítás nélküli munkanap – délelőtt az alsó tagozatosok a Százszorszép Gyermekek programjaiban vesznek részt, a felső tagozatosok számára pedig forgószínpad lesz az iskolában. Déli 12-kor születésnap megünneplésben részesülnek a tízéves oktatási intézmény gyermekei, 3-kor

családi sportvetélkedő lesz a Sportcsarnokban, 4 órai kezdettel pedig hőlégballonos bemutató az iskolaudvaron. Ugyanekkor jubileumi diszkó kezdődik, az iskola minden volt s jelenlegi tanítványa számára. A jubileumi Arany-hét utolsó napján, szombaton – túl azon, hogy légvár fogadja a gyerekeket az iskolaudvaron – alapítványi bál lesz a Kék Csillag étteremben, amit a szülői munkaközösség szervez.

Találkozás Jakab Tamással

Munkatársunktól
Jakab Tamás színművésszel találkozhatnak az érdeklődők ma 19 órákor a Juhász Gyula Művelődési Központban. A művelődési ház szegedi művészeket bemutató sorozatának házigazdája ma Molnár Szilvia lesz.